

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tartalom

Piaci jelentés	1
Tej termelői ára.....	4
Tejtermékek feldolgozói ára	5
Tejtermékek fogyasztói ára.....	6
Tejtermékek külkereskedelme ...	7
Ábrák	8
Külpiaci információk	13

(Keresztessyné Mohr Katalin)

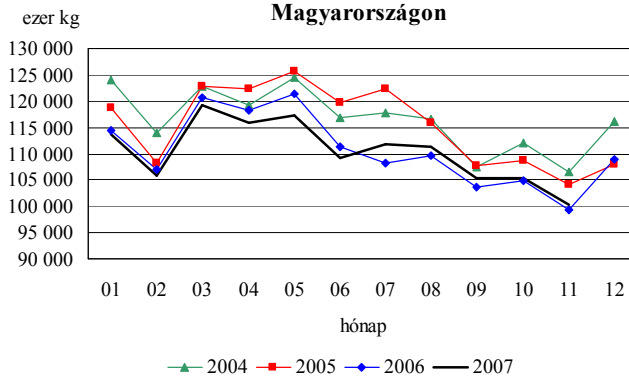
Készítette:
Mándi-Nagy Dániel

Kiadó:
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország
H-1093 Budapest
Zsil utca 3-5.
Telefon: 1 476-6094
Fax: 1 217-8111
Oszt. vez.: 1 476-6092
Internet: www.akii.hu

PIACI JELENTÉS

A nyerstej hazai termelői átlagára elérte a 82,03 Ft/kg-ot, az előző évhez képest 26%-kal, az előző hónaphoz viszonyítva csaknem 4%-kal emelkedett. A tej zsírtartalma az előző évhez képest 3,26 százalékponttal jelentősen javult (1-2. táblázat, 1-4. ábra). A nyerstej hazai termelői ára azonban az emelkedés ellenére az egységes piac egyik legalacsonyabb árának mondható (11. ábra). A növekedés üteme a termelői áraknál már megtörni látszik a fázisár változásokról készített ábra szerint (9. ábra). A felvásárolt tej mennyisége Magyarországon 5%-os csökkenést mutat az előző hónaphoz képest, azonban megegyezik az előző év novemberében felvásárolt tej mennyiségével. A felvásárlás csökkenése valószínűleg – a több év átlagában megfigyelhető tendencia alapján – december hónapban növekedésbe fordul, amely a nyerstej-árak emelkedését megállíthatja.

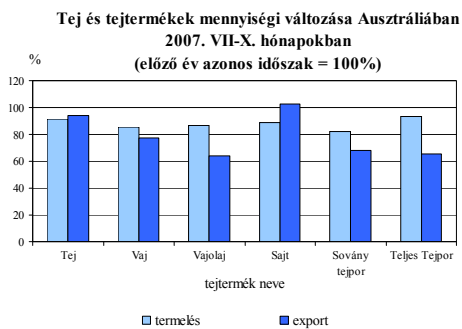
A feldolgozók számára beszállított tej mennyisége Magyarországon

Forrás: AKI, PÁIR

A fázisárak erőteljes növekedése ez év közepén indult. A legnagyobb mértékben a termelői árak növekedtek, de a másik két fázisár (feldolgozói értékesítési és fogyasztói) is követte később az emelkedést (9-10. ábra).

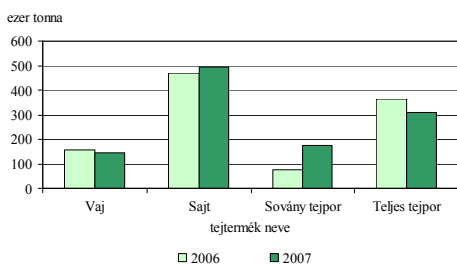
A 2007. évi világszertei árnyövekedést, a tejpiac jelentős régióiban bekövetkező termelés-csökkenés (kínálat) generálta. Ausztrália tejtermelése és így exportja az aszály hatására bekövetkezett takarmányár és öntözési költség emelkedésének hatására jelentősen visszaesett az előző évhez viszonyítva. A téli időszakban a világkereskedelemben jelentős részét Ausztrália adja. A kínálat csökkenésének hatását erősítette, hogy az Európai Unió piacán kevesebb tejet termeltek a korábbi évek átlagához képest.

Forrás: Dairy Australia

A kínálat csökkenése mellett a kereslet is jelentősen emelkedett, ami elsősorban Kína növekvő tej és tejtermék fogyasztásával függ össze. Az Unió harmadik országok felé irányuló 2007 első tíz hónapjában megfigyelhető exportja, sovány tejporra vonatkozóan jelentősen emelkedett, ami főleg Kína fokozódó importján alapult.

**Az EU-27 tejtermékek exportja a harmadik országok felé
2007. I-X. hónapokban előző évhez viszonyítva**

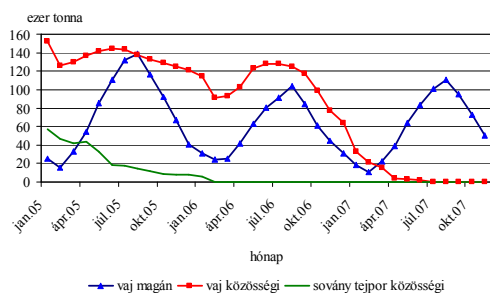

Forrás: CIRCA

Ugyanakkor a tejtermelés Kínában – a növekvő belföldi kereslet hatására – 9%-kal, 39,1 millió tonnára emelkedhet az USDA 2008-as előrejelzése alapján. A soványtejpor-termelés 2%-kal, a teljes tejpor-termelés 9%-kal emelkedhet. Kína sovány tejpor importja előreláthatólag 7%-kal, teljes tejpor importja 11%-kal csökkenhet. Kína tejtermelésének felfutása csökkentheti a jövőben az uniós sovány tejpor exportot.

A tej és tejtermékek világszertei keresleti és kínálati oldal változásának hatására az Unió piacán árnyövekedés következett be, amely megállította az intervenciós árak csökkenésével várható nyerstej és tejtermék árcsökkenését. 2007 folyamán a belföldi árak, valamint a harmadik országok felé irányuló export jelentősen nőtt. Ugyanakkor az év utolsó hónapjaiban a tejtermékek iránti kereslet megtorpanásával az uniós tejtermék-árakban már csökkenés tapasztalható. A kereslet csökkenése több tényezőre vezethető vissza. A külső hatások közül megemlíthető, hogy a déli féltekén októberben volt a legnagyobb tejtermelés, valamint az USA-ban is növekvő tendencia figyelhető meg.

A vaj és soványtejpor készletek az Európai Unióban

Forrás: CIRCA

Az uniós piacon a karácsonyi időszakban a vaj helyett tejszínbe és sajtba kerül a tejsziradék, vagyis a ZMP elemzői szerint a vaj iránti kereslet csökkent. A közösségi vaj készletek teljesen elfogytak, a magán készletek azonban jelentősen meghaladják az előző két év novemberében megfigyelt készlet szintet, mely szintén árcsökkenő hatással bír. A német vajkereslet 2007 októberében 14%-

kal volt kevesebb az előző évinél. A kereslet eltolódott a teljes zsírtartalmú vajról a fél zsírtartalmú vaj, továbbá a helyettesítő termék, a margarin felé.

Az Európai Unió Bizottsága 2008. márciusában dönt a tejkvóta emeléséről. A tejkvóta 2%-os emelését tervezik, amely alapján, az Unió piacán 2,84 millió tonnával több tej előállítása várható. A javaslatot ellenzi Németország, Franciaország és Ausztria, támogatja és a kvótaemelés mértékét alacsonynak tartja Lengyelország, Olaszország, Hollandia, Görögország, Lettország és Románia. Az Unió kvótaemelésre vonatkozó terve jelzi, hogy a tejtermékek iránt megtorpanó keresletet csak átmenetinek tartja, és a jövő évben is számít a kedvező világpiaci hatásokra.

1. táblázat

**A NYERSTEJ TERMELŐI ALAPÁRA
2007. november**

Minőségi osztály	Mértékegység	Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2006. XI. hó	2007. X. hó	2007. XI. hó	2007. XI. hó/ 2006. XI. hó / % /	2007. XI. hó/ 2007. X. hó / % /
Extra	Ft/kg	79,41	81,33	85,77	64,17	78,33	80,98	126,19	103,38
Osztályon kívüli	Ft/kg	70,15	56,52	-	48,26	57,99	66,04	136,83	113,88
Összes osztály	Ft/kg	79,33	81,23	85,77	63,92	78,17	80,89	126,55	103,48

Forrás: AKI, PÁIR

2. táblázat

**A NYERSTEJ TERMELŐI ÁTLAGÁRA
2007. november**

Minőségi osztály	Mértékegység	Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2006. XI. hó	2007. X. hó	2007. XI. hó	2007. XI. hó/ 2006. XI. hó / % /	2007. XI. hó/ 2007. X. hó / % /
Extra	ezer kg	45 754,18	41 916,00	11 928,00	97 694,58	104 582,19	99 598,18	101,95	95,23
	Ft/kg	80,44	82,41	87,43	65,23	79,26	82,11	125,88	103,60
	fehérje g/kg	3,36	3,30	3,26	3,31	3,30	3,32	100,39	100,82
	zsír g/kg	3,79	3,80	3,74	3,67	3,69	3,79	103,29	102,87
Osztályon kívüli	ezer kg	411,99	178,00	-	1 564,96	849,56	589,99	37,70	69,45
	Ft/kg	74,45	56,72	-	48,98	58,54	69,10	141,08	118,04
	fehérje g/kg	3,37	3,24	-	3,32	3,31	3,33	100,40	100,57
	zsír g/kg	3,77	3,66	-	3,70	3,68	3,74	100,90	101,63
Minőségi osztály összesen	ezer kg	46 166,17	42 094,00	11 928,00	99 259,55	105 431,76	100 188,17	100,94	95,03
	Ft/kg	80,39	82,30	87,43	64,97	79,09	82,03	126,26	103,72
	fehérje g/kg	3,36	3,30	3,26	3,31	3,30	3,32	100,39	100,82
	zsír g/kg	3,79	3,80	3,74	3,67	3,69	3,79	103,26	102,86

Forrás: AKI, PÁIR

**A FŐBB TEJTERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA I.
2007. november**

Termék megnevezése	Mértékegység	Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2006. XI. hó	2007. X. hó	2007. XI. hó	2007. XI. hó/ 2006. XI. hó / % /	2007. XI. hó/ 2007. X. hó / % /
2,8% zsírtartalmú pasztőrözött 1 l-es polytej	ezer liter	3 151,68	3 561,21	1 960,81	9 463,05	8 989,00	8 673,70	91,66	96,49
	Ft/liter	129,31	119,49	123,21	111,65	118,03	123,90	110,97	104,97
2,8% zsírtartalmú pasztőrözött 1 l-es dobozos tej	ezer liter	3 339,96	2 521,50	1 984,40	6 494,68	9 454,93	7 845,86	120,80	82,98
	Ft/liter	143,00	142,23	142,11	118,26	136,11	142,53	120,52	104,72
2,8% zsírtartalmú pasztőrözött 1 l-es dobozos tartós tej	ezer liter	2 031,82	1 407,13	118,70	4 766,17	3 385,37	3 557,65	74,64	105,09
	Ft/liter	151,55	159,48	242,39	120,93	154,50	157,72	130,42	102,08
Adagolt vaj	ezer kg	85,16	80,50	17,53	155,53	205,68	183,19	117,79	89,07
	Ft/kg	1 071,16	1 155,18	1 050,88	975,48	1 045,44	1 106,14	113,39	105,81
Vajkrém natúr	ezer kg	105,63	77,95	2,16	135,90	200,39	185,74	136,68	92,69
	Ft/kg	749,01	694,47	754,15	710,29	714,19	726,18	102,24	101,68
Tehéntúró	ezer kg	850,68	132,50	55,80	1 102,32	1 077,29	1 038,97	94,25	96,44
	Ft/kg	639,33	660,37	708,71	565,86	618,04	645,74	114,12	104,48
Tejföl	ezer kg	1 909,91	2 234,75	808,22	5 140,57	5 968,96	4 952,87	96,35	82,98
	Ft/kg	344,82	311,44	399,28	300,18	330,90	338,64	112,81	102,34
Joghurt natúr	ezer kg	73,74	103,07	564,69	258,25	792,12	741,50	287,13	93,61
	Ft/kg	287,73	258,18	392,10	245,68	365,57	363,10	147,80	99,33
Joghurt gyümölcsös	ezer kg	285,67	318,41	1 708,15	2 278,34	2 740,32	2 312,24	101,49	84,38
	Ft/kg	313,12	248,12	383,32	333,37	357,71	356,03	106,80	99,53
Kefír	ezer kg	737,19	266,47	291,44	1 449,81	1 527,26	1 295,11	89,33	84,80
	Ft/kg	270,79	232,48	307,75	248,48	266,11	271,22	109,15	101,92
Érlelt keménysajt	ezer kg	-	69,64	-	88,38	71,12	69,64	78,80	97,93
	Ft/kg	-	1 439,34	-	1 242,79	1 373,49	1 439,34	115,81	104,79
Trappista sajt	ezer kg	352,59	740,39	16,52	1 035,99	1 060,66	1 109,50	107,10	104,60
	Ft/kg	1 124,92	1 174,33	1 342,74	930,02	1 097,40	1 161,14	124,85	105,81
Ömlesztett sajt	ezer kg	148,99	323,64	124,09	662,12	545,37	596,73	90,12	109,42
	Ft/kg	917,95	1 176,43	1 040,11	965,23	1 028,40	1 083,54	112,26	105,36

Forrás: AKI, PÁIR

4. táblázat
**A FŐBB TEJTERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA II.
2007. november**

Termék megnevezése	Mérték- egység	Országos			2007.XI. hó/ 2006.XI. hó / %/	2007.XI. hó/ 2007.X. hó / %/
		2006. XI. hó	2007. X. hó	2007. XI. hó		
Ömlesztett vaj	kg	175,00	1 530,00	1 410,00	805,71	92,16
	Ft/kg	883,72	970,07	988,07	111,81	101,86
Sovány tejpor	kg	-	50,00	25,00	-	50,00
	Ft/kg	-	1 095,25	1 148,00	-	104,82
Teljes tejpor	kg	-	-	-	-	-
	Ft/kg	-	-	-	-	-
Tej, sűrítve, cukrozott	kg	17 390,00	15 418,00	20 740,00	119,26	134,52
	Ft/kg	749,59	783,29	765,02	102,06	97,67

Forrás: AKI, PÁIR

5. táblázat
A FŐBB TEJIPARI TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁTLAGÁRA

Termék megnevezése	Mérték- egység	Országos			2007.XI. hó/ 2006.XI. hó / %/	2007.XI. hó/ 2007.X. hó / %/
		2006. XI. hó	2007. X. hó	2007. XI. hó		
2,8% zsírtartalmú pasztörözött 1 l-es polytej	Ft/l	165,89	204,71	222,41	1,34	1,09
2,8% zsírtart. pasztörözött 1 l-es dobozos tej	Ft/l	187,48	222,47	231,68	1,24	1,04
2,8% zsírtart. pasztörizált 1 l-es dobozos tartós tej	Ft/l	204,53	237,55	250,52	1,22	1,05
Vaj, 80% zsír, 100 g	Ft/kg	1 763,36	1 826,80	1 850,83	1,05	1,01
Vajkrém natúr, 250g	Ft/kg	1 095,32	1 154,34	1 160,78	1,06	1,01
Félzsíros tehéntúró, 250g	Ft/kg	909,43	939,62	973,82	1,07	1,04
Tejföl, 20% zsír, 175 g	Ft/kg	557,88	579,13	589,89	1,06	1,02
Joghurt natúr, 175g	Ft/kg	389,86	457,43	472,63	1,21	1,03
Joghurt gyümölcsös, 175g	Ft/kg	476,11	494,16	507,89	1,07	1,03
Kefír, 175g	Ft/kg	396,23	402,89	421,26	1,06	1,05
Pannónia sajt, 1 kg	Ft/kg	1 688,21	1 778,25	1 778,25	1,05	1,00
Trappista sajt, 1 kg	Ft/kg	1 417,49	1 484,68	1 559,88	1,10	1,05
Ömlesztett sajt, 200 g	Ft/kg	1 563,94	1 657,01	1 664,41	1,06	1,00

Forrás: AKI, PÁIR

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK KÜLKERESKEDELME

6. táblázat

ezer kg

Termék megnevezése	2006. I-IX.		2007. I-IX.		2007.I-IX./ 2006.I-IX. %	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín	53 254	175 287	84 147	210 269	1,58	1,20
0402 Tej és tejszín	4 911	1 501	5 301	2 062	1,08	1,37
0403 Kefir, joghurt	19 677	3 096	25 732	13 928	1,31	4,50
0404 Tejsavó	5 954	15 143	6 946	28 335	1,17	1,87
0405 Vaj	3 804	1 543	4 265	1 649	1,12	1,07
0406 Sajt és túró	22 761	10 302	29 659	8 841	1,30	0,86

Forrás: KSH

7. táblázat

ezer Ft

Termék megnevezése	2006. I-IX.		2007. I-IX.		2007.I-IX./ 2006.I-IX. %	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín	6 949 307	11 798 078	10 167 546	14 891 805	1,46	1,26
0402 Tej és tejszín	2 661 472	336 080	3 027 643	1 261 508	1,14	3,75
0403 Kefir, joghurt	4 836 821	662 327	5 944 135	2 268 643	1,23	3,43
0404 Tejsavó	809 414	2 726 533	1 364 289	3 439 014	1,69	1,26
0405 Vaj	2 704 791	755 571	3 194 147	949 978	1,18	1,26
0406 Sajt és túró	17 526 205	6 609 378	21 980 739	6 030 946	1,25	0,91

Forrás: KSH

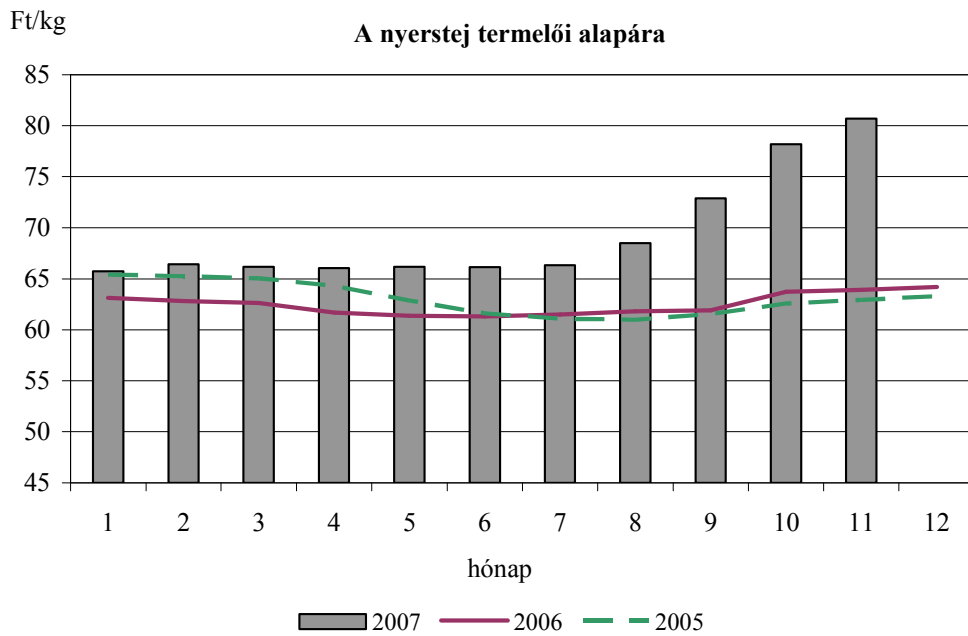
8. táblázat

Ft/kg

Termék megnevezése	2006. I-IX.		2007. I-IX.		2007.I-IX./ 2006.I-IX. %	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín	130,49	67,31	120,83	70,82	0,93	1,05
0402 Tej és tejszín	541,89	223,93	571,14	611,93	1,05	2,73
0403 Kefir, joghurt	245,81	213,94	231,00	162,88	0,94	0,76
0404 Tejsavó	135,94	180,05	196,41	121,37	1,44	0,67
0405 Vaj	711,06	489,60	748,94	576,25	1,05	1,18
0406 Sajt és túró	770,00	641,58	741,11	682,13	0,96	1,06

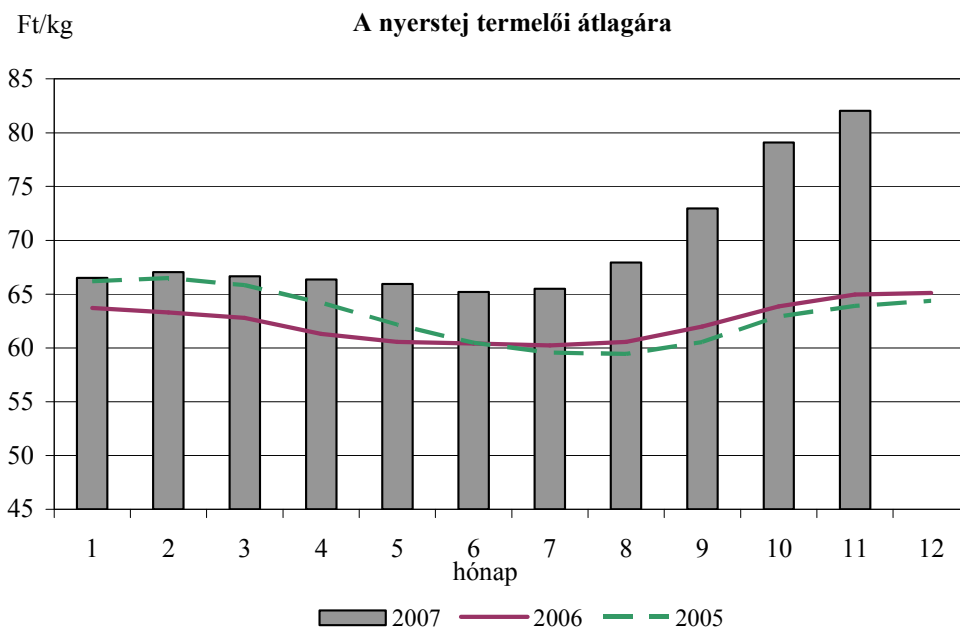
Forrás: KSH

1. ábra

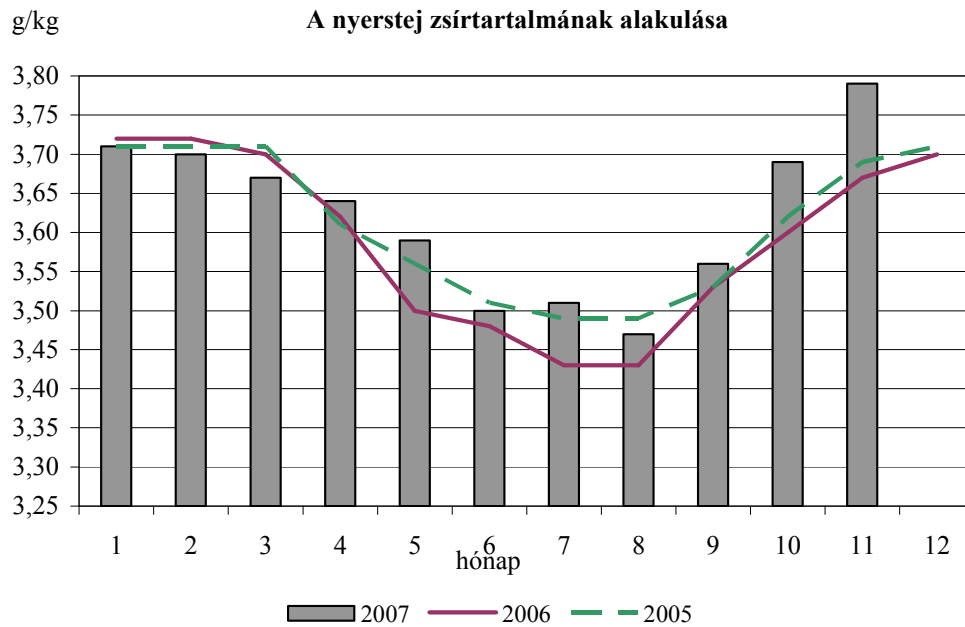
Forrás: AKI, PÁIR

2. ábra

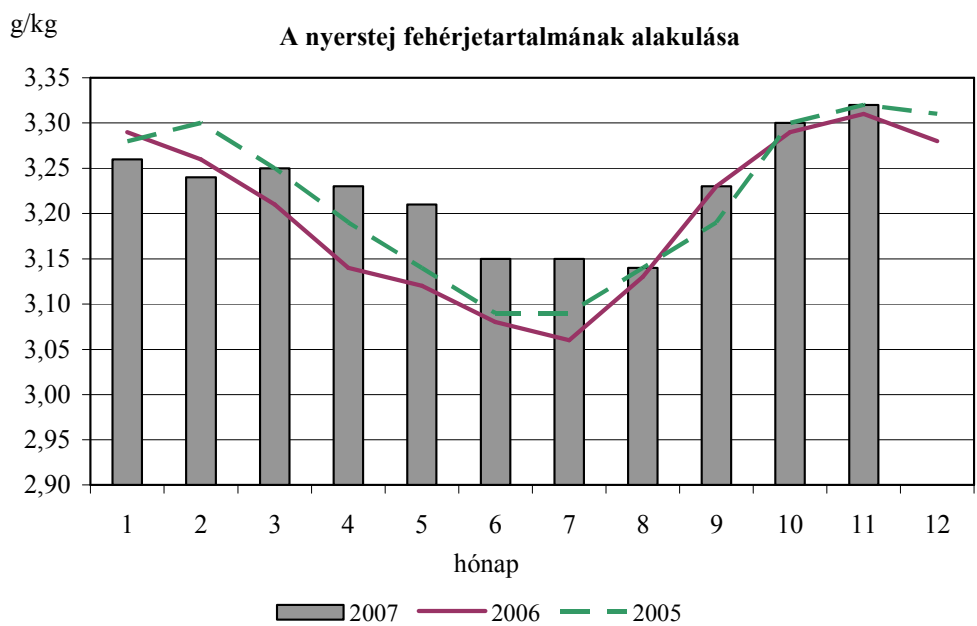
Forrás: AKI, PÁIR

3. ábra

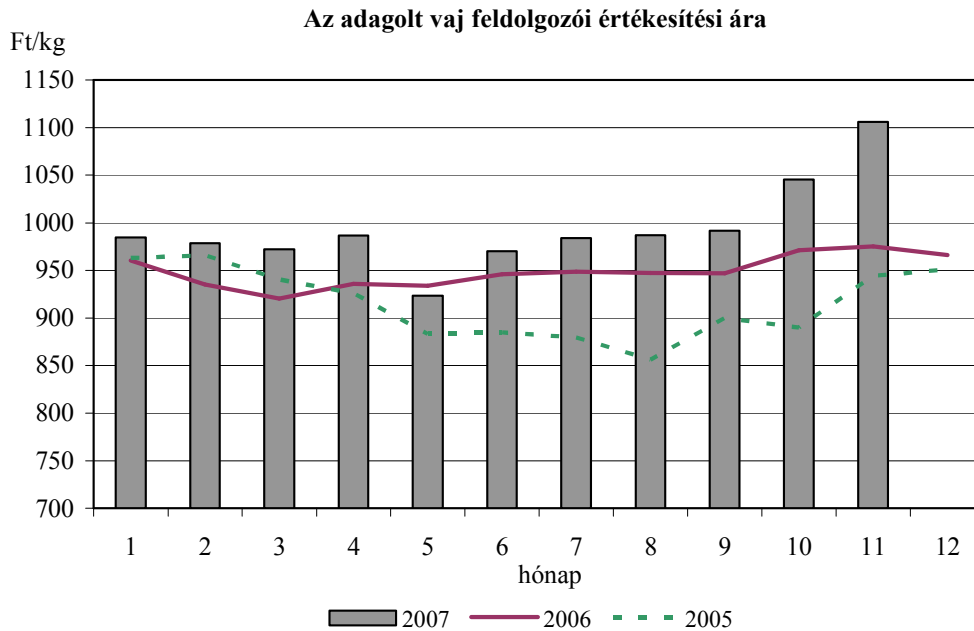
Forrás: AKI, PÁIR

4. ábra

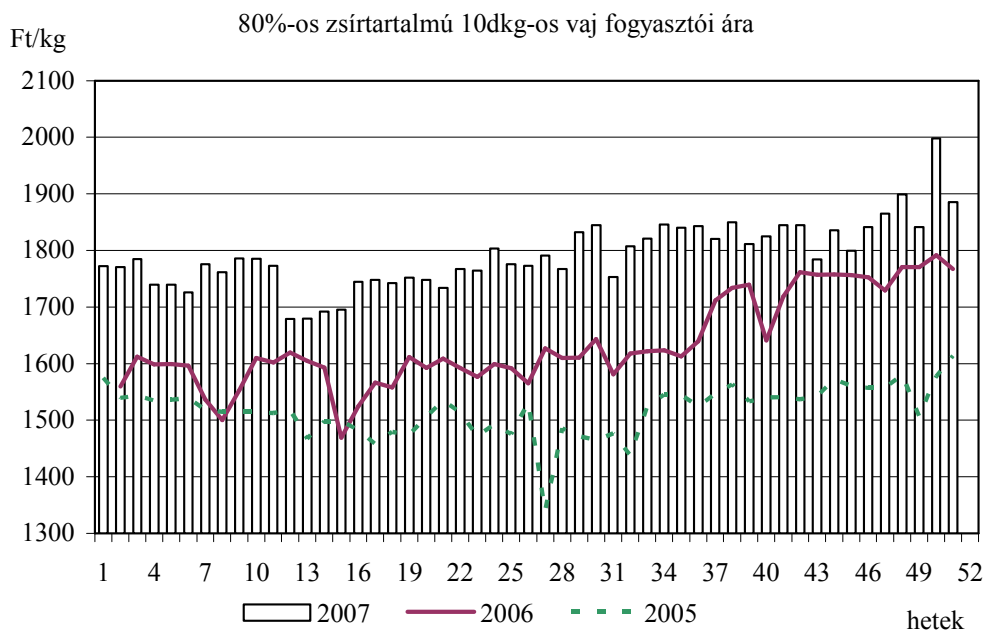
Forrás: AKI, PÁIR

5. ábra

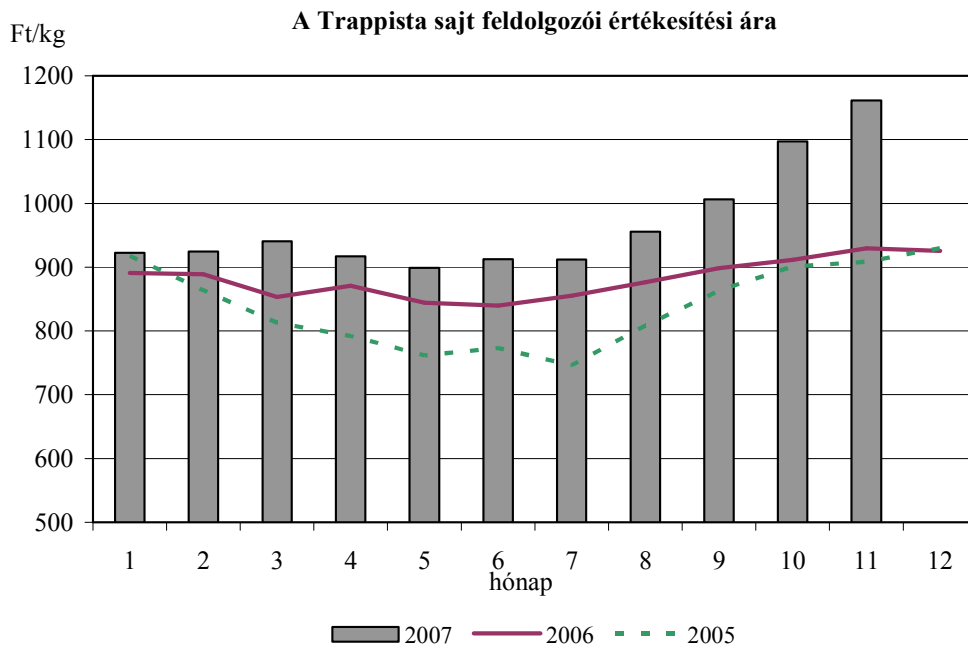
Forrás: AKI, PÁIR

6. ábra

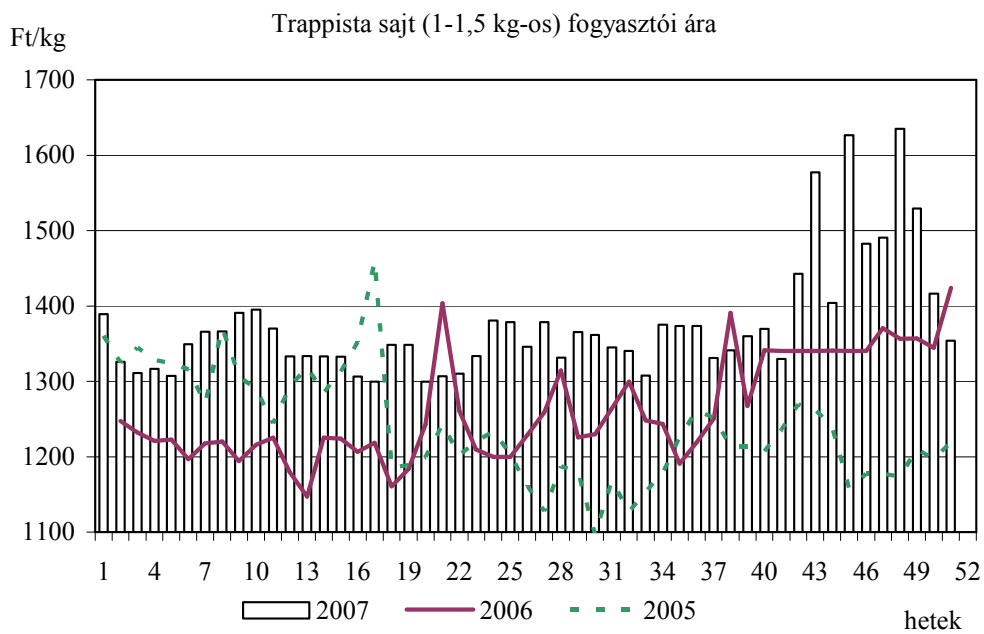
Forrás: AKI, PÁIR

7. ábra

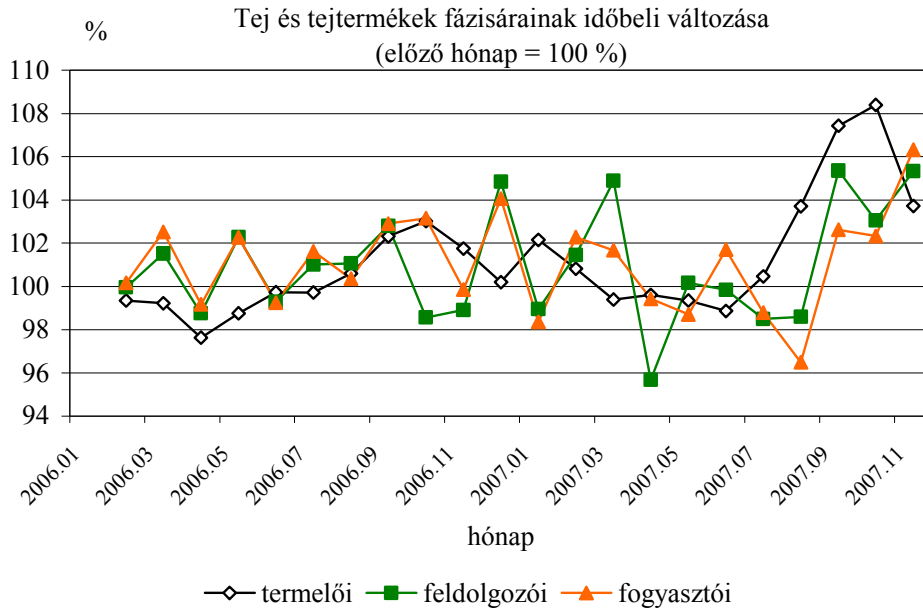
Forrás: AKI, PÁIR

8. ábra

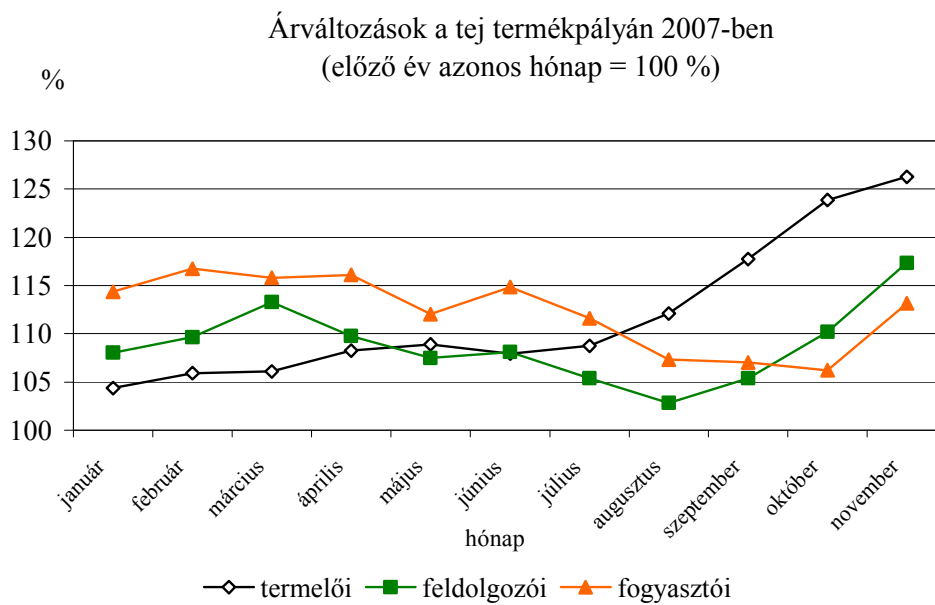
Forrás: AKI, PÁIR

9. ábra

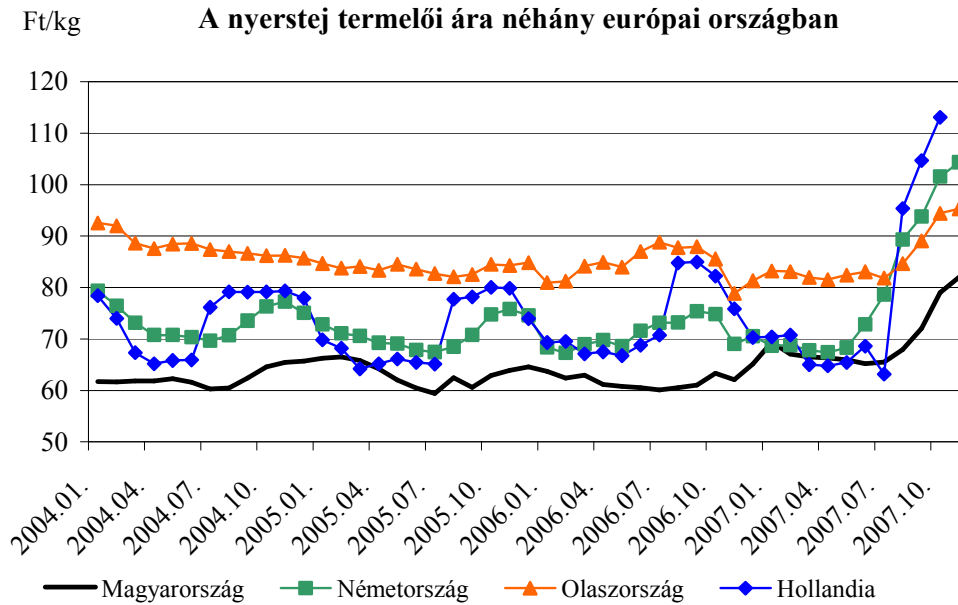
Forrás: AKI, PÁIR

10. ábra

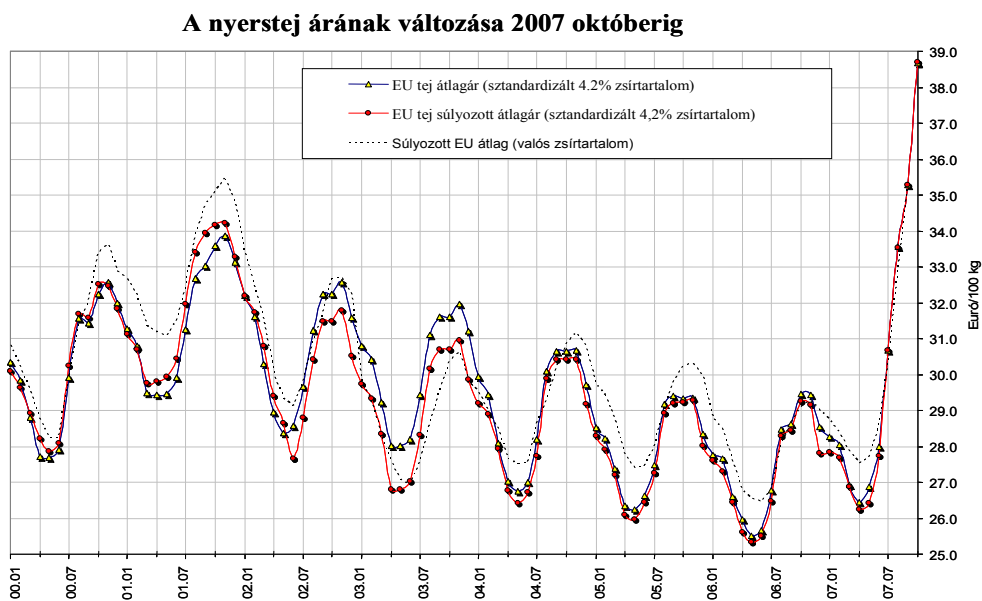
Forrás: AKI, PÁIR

11. ábra

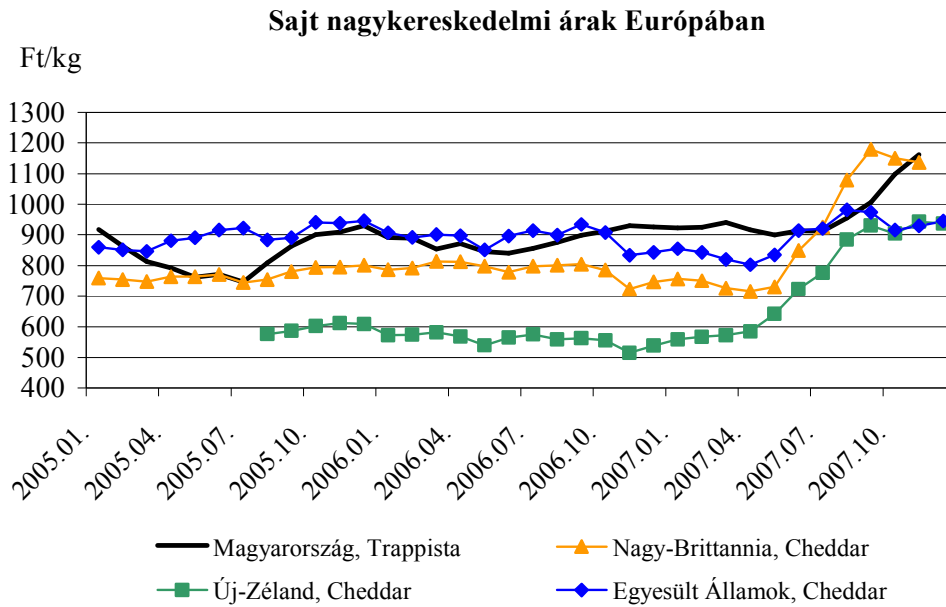
Forrás: CIRCA

12. ábra

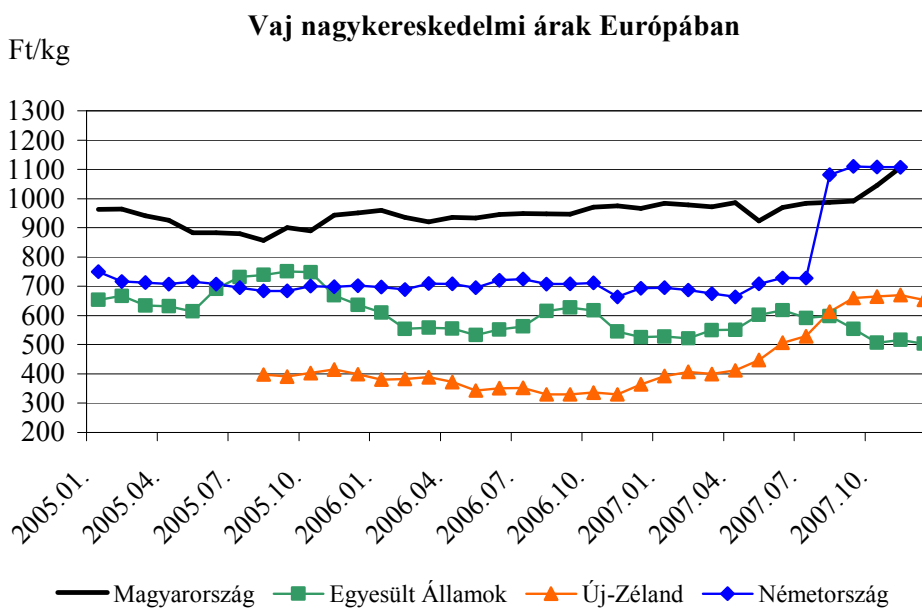
Forrás: CIRCA. A tej piaci helyzete (Európai bizottság agrár és vidékfejlesztés 2007.12.13)
2007. november hónapban az EUR átlagárfolyama 254,56 Ft volt (www.mnb.hu)

13. ábra

Forrás: Productschap Zuivel, előrejelzés

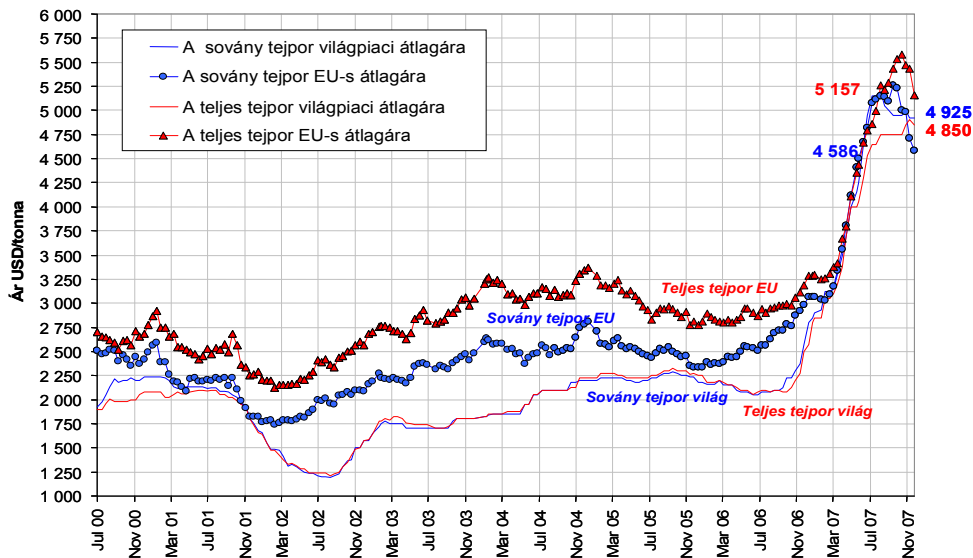
14. ábra

Forrás: Productschap Zuivel, előrejelzés

15. ábra

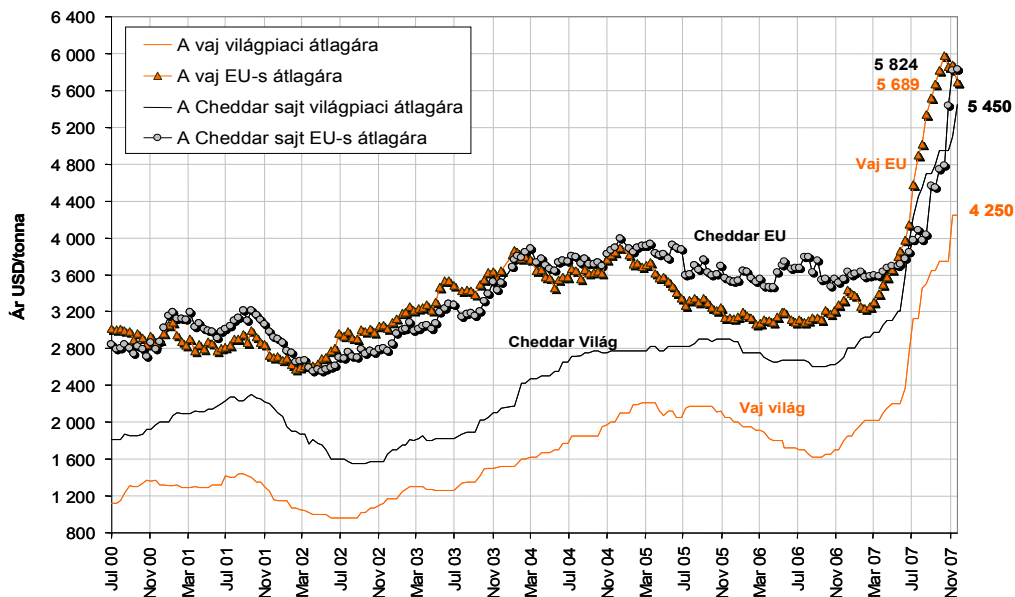
A tejpör Unió és világpiaci átlagára

Forrás: CIRCA. A tej piaci helyzete (Európai bizottság agrár és vidékfejlesztés 2007.12.13)
2007. november hónapban az USD átlagárfolyama 173,14 Ft volt (www.mnb.hu)

16. ábra

A Vaj és a Cheddar sajt Unió és világpiaci átlagára

Forrás: CIRCA. A tej piaci helyzete (Európai bizottság agrár és vidékfejlesztés 2007.12.13)
2007. november hónapban az USD átlagárfolyama 173,14 Ft volt (www.mnb.hu)

A **Tej és tejtermék** kiadvány havonta jelenik meg.
A Piac-árinformációs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájutás térítésmentes.

A Tej és tejtermék kiadványon kívül kínáljuk még a

Gabona és ipari növények
Élőállat és hús
Baromfi
Zöldség-gyümölcs-burgonya
kiadványokat

A Tej és tejtermék kiadvány havonta, a többi kéthetente jelenik meg.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Kamarásné Hegedűs Nóra, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci árairól is. A hazai és külpiaci ártendenciák összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönnyíthetik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését.

KIADJA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.akii.hu
E-mail: akii@akii.hu